

**СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ А.С. МАКАРЕНКА
НН ІНСТИТУТ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ**

Кафедра образотворчого мистецтва та дизайну

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
директор навчально-наукового
інституту культури і мистецтв
проф. Олена УСТИМЕНКО-КОСОРІЧ
«30» серпня 2024 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОСНОВИ ПЕРСПЕКТИВИ**

Галузь знань 02 культура і мистецтво

Спеціальність 022 Дизайн

Освітня-програма / Дизайн інтер'єру

Мова навчання українська

Погоджено науково-методичною
комісією ННІ культури і мистецтв
«30» серпня 2024 р.

Голова Олександр РУДЕНКО

Розробник:

Наталя КОХАН – кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри образотворчого мистецтва та дизайну

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри образотворчого мистецтва та дизайну

Протокол № 1 від «26» серпня 2024 р.

В.о. завідувача кафедри
образотворчого мистецтва та дизайну
кандидат мистецтвознавства, доцент

Наталя КОХАН

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		Денна форма	Заочна форма
Кількість кредитів – 4	Бакалавр	Обов'язкова	
		Рік підготовки:	
1-й		1-й	
Семестр			
2-й		2-й	
Лекції			
8 год.			
Практичні, семінарські			
38 год.			
Самостійна робота			
72 год.			
Консультації:			
2 год.			
Вид контролю: залік 3			
Загальна кількість годин - 120			

1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Назва «перспектива» походить від латинського слова «perspire», що в перекладі означає «дивитися наскрізь, вірно бачити». Метою вивчення навчальної дисципліни «Основи перспективи» є формування у здобувачів вищої освіти теоретичних знань і практичних умінь щодо застосування законів перспективи у процесі проектування, візуалізації та художньо-композиційного вирішення інтер'єрного простору.

Дисципліна спрямована на розвиток професійного просторового мислення, здатності адекватно передавати об'ємно-просторові характеристики інтер'єру на площині, а також на усвідомлене використання перспективних побудов у дизайнерських ескізах, проектній графіці, презентаційних матеріалах і цифрових візуалізаціях.

У процесі вивчення дисципліни студенти набувають: розуміння закономірностей перспективного зображення інтер'єрного простору з урахуванням точки зору, лінії горизонту та масштабу; навичок побудови інтер'єрів у фронтальній та кутовій перспективах; умінь поєднувати перспективні побудови з композиційними, функціональними та ергономічними вимогами дизайну інтер'єру; здатності критично аналізувати та коригувати просторові рішення в процесі проектування.

Дисципліна «Основи перспективи» забезпечує фундаментальну підготовку майбутніх дизайнерів інтер'єру, сприяє підвищенню якості проектних рішень та формує професійну культуру візуального мислення, необхідну для подальшого опанування фахових дисциплін і практичної дизайнерської діяльності.

2. Передумови для вивчення дисципліни

Дисципліна «Основи перспективи» вимагає обізнаності (в об'ємі шкільного курсу) основ образотворчої грамоти та креслення.

3. Результати навчання за дисципліною

Результатом навчання є теоретичні знання основ будови перспективного зображення та використання їх на практиці у процесі проектування інтер'єру, меблів, світильників, тощо.

Програмний результат навчання за дисципліною

ПРН 1. Застосовувати набуті знання і розуміння предметної області та сфери професійної діяльності у практичних ситуаціях.

ПРН 3. Збирати та аналізувати інформацію для обґрунтування дизайнерського проекту, застосовувати теорію і методику дизайну, фахову термінологію (за професійним спрямуванням), основи наукових

досліджень.

ПРН 4. Визначати мету, завдання та етапи проектування.

ПРН 6. Усвідомлювати відповідальність за якість виконуваних робіт, забезпечувати виконання завдання на високому професійному рівні.

ПРН 9. Створювати об'єкти дизайну засобами проектно-графічного моделювання.

ПРН 11. Розробляти композиційне вирішення об'єктів дизайну у відповідних техніках та матеріалах.

ПРН 12. Дотримуватися стандартів проектування та технологій виготовлення об'єктів дизайну у професійній діяльності.

ПРН 16. Враховувати властивості матеріалів та конструктивних побудов, застосовувати новітні технології у професійній діяльності.

ПРН 17. Застосовувати сучасне загальне та спеціалізоване програмне забезпечення у професійній діяльності (за спеціалізацією – дизайн інтер'єру).

Спеціалізація «Дизайн інтер'єру»

ПРН 20. На основі знань про тенденції розвитку сучасного дизайну інтер'єру вміти створювати авторський продукт дизайнерського проектування.

4. Критерії оцінювання результатів навчання

Шкала ЄКТС	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
А 90-100 балів Відмінно	студент досконало знає теоретичний матеріал; відповідає без помилок; вміє застосовувати отримані знання, оперувати понятійно-термінологічним апаратом та бездоганно створює перспективні зображення.
В 82-89 Добре	студент на достатньому рівні володіє теоретичним матеріалом, оперує понятійно-термінологічним апаратом; перспектива побудована вірно, але технічно недостатньо охайно.
С 74-81 Добре	студент на достатньому рівні володіє теоретичним матеріалом, оперує понятійно-термінологічним апаратом; перспектива виконана в цілому вірно, але існують невеличкі недоліки у зображенні меблів.
Д 64-73 Задовільно	студент на недостатньому рівні володіє теоретичним матеріалом та понятійно-термінологічним апаратом; перспектива побудована у цілому вірно, але є недоліки, графічне зображення не якісне.
Е 60-63 Задовільно	студент на недостатньому рівні володіє теоретичним матеріалом та понятійно-термінологічним апаратом; перспектива побудована неякісно.
FX 35-59 Незадовільно	студент не володіє теоретичним матеріалом та понятійно-термінологічним апаратом; у перспективі багато помилок, меблі не мають деталізації.
F 0-35 Незадовільно	студент не володіє теоретичним матеріалом та понятійно-термінологічним апаратом; перспектива не виконана.

Розподіл балів

Поточний контроль			Разом	Загальна сума
РОЗДІЛ 1			60	100
Т 1.1	Т 1.2	Т 1.3		
Поточний контроль			40	
20	20	20		
Контроль самостійної роботи				
15	15	10		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики

90 – 100	A	Відмінно
82 - 89	B	Добре
74 - 81	C	
64 - 73	D	
60 - 63	E	Задовільно
35 - 59	FX	
1 - 34	F	незадовільно з можливістю повторного складання незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

5. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є практичні завдання з будови перспективи та аналіз результату креслення перспективного зображення: залік.

6. Програма навчальної дисципліни

РОЗДІЛ 1. Теорія та практика будови перспективи.

7.1. Інформаційний зміст навчальної дисципліни

РОЗДІЛ 1. Теорія та практика будови перспективи.

Тема 1.1. Фронтальна та кутова перспектива.

Тема 1.2. Метод архітекторів.

Тема 1.3. Креслення перспективи власного проекту.

7.2. Структура та обсяг навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	Усього	У тому числі				Усього	у тому числі			
		Лекції	Практ.	Конс.	Самост. роб.		Лекції	Практ.	Конс.	Самост. роб.
РОЗДІЛ 1. Теорія та практика будови перспективи.										
Тема 1.1. Фронтальна та кутова перспектива інтер'єру	40	4	12		32	40	2	4		34
Тема 1.2. Метод архітекторів.	40	4	14		20	40		4		36
Тема 1.3. Креслення перспективи власного проекту.	40		12	2	20	40		2	2	36
Усього годин	120	8	38	2	72	120	2	10	2	108

Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
РОЗДІЛ 1. Теорія та практика будови перспективи.			
1	Тема 1.1. Лекція 1. Утворення апарату перспективи. Основні поняття та позначення. Перспектива точки. Перспектива прямої лінії. Перспектива плоскої фігури. Перспектива точки в залежності від її розміщення відносно картини.	2	2
2	Тема 1.1. Лекція 2. Перспектива об'ємної фігури. Виконання перспективних зображень з однією-двома точками збігу, радіальний спосіб, спосіб перспективних масштабів.	2	

3	Тема 1.1. Лекція 3. Перспектива інтер'єру. Особливості побудови фронтальної і кутової перспективи інтер'єру закритих приміщень.	2	
4.	Тема 1.2. Лекція 4. Будова перспективи за методом архітекторів.	2	
	Разом 3-й семестр	8	2

Теми практичних (семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
РОЗДІЛ 1. Теорія та практика будови перспективи.			
1	Тема 1.1. Фронтальна та кутова перспектива (1-7 заняття) Практичне заняття 1. Вступ до перспективного зображення. Основні поняття: лінія горизонту, точка зору, картина, головна точка. Побудова простих геометричних тіл у фронтальній перспективі.	2	
2	Практичне заняття 2. Фронтальна перспектива одного предмета (паралелепіпед, куб). Аналіз пропорцій, передавання глибини простору.	2	
3	Практичне заняття 3. Фронтальна перспектива групи предметів. Розміщення об'єктів у просторі, масштабування, перекриття форм.	2	
4	Практичне заняття 4. Кутова перспектива (дві точки сходження). Побудова геометричних тіл з поворотом відносно глядача.	2	
5	Практичне заняття 5. Кутова перспектива предметів інтер'єру (меблі, прості об'єкти дизайну). Робота з пропорціями та конструкцією.	2	
6	Практичне заняття 6. Порівняльний аналіз фронтальної та кутової перспективи. Типові помилки та способи їх виправлення.	2	
7	Практичне заняття 7. Контрольна практична робота з теми: побудова предметної композиції у фронтальній або кутовій перспективі.	2	
8	Тема 1.2. Метод архітекторів Практичне заняття 8. Ознайомлення з методом архітекторів. Особливості побудови перспективи архітектурних об'єктів.	2	
9	Практичне заняття 9. Побудова перспективи простого архітектурного об'єкта за планом (фасад, об'ємна форма).	2	
10	Практичне заняття 10. Перспектива інтер'єрного простору методом архітекторів (одна точка сходження).	2	
11	Практичне заняття 11. Перспектива інтер'єру з двома точками сходження. Аналіз глибини та масштабності простору.	2	
12	Практичне заняття 12. Побудова перспективи екстер'єру (фрагмент забудови, мала архітектурна форма).	2	
13	Практичне заняття 13. Ускладнені композиції: сходи, арки, прорізи. Перевірка конструктивної логіки побудови.	2	

14	Тема 1.3. Креслення перспективи власного проєкту Практичне заняття 14. Вибір об'єкта власного проєкту (предмет, інтер'єр, середовище). Аналіз форми та функції. Підготовка ескізів.	2	
15	Практичне заняття 15. Побудова перспективної сітки для власного проєкту. Визначення точки зору та лінії горизонту.	2	
16	Практичне заняття 16. Креслення основних об'єктів об'єкта у перспективі. Уточнення пропорцій і конструкції.	2	
17	Практичне заняття 17. Опрацювання деталей проєкту в перспективі. Робота з глибиною, ритмом, масштабом.	2	
18	Практичне заняття 18. Завершення перспективного креслення власного проєкту. Графічне уточнення та підготовка до подання.	2	
19	Практичне заняття 19. Перегляд і захист практичних робіт. Аналіз перспективних побудов, обговорення результатів, підсумкове оцінювання.	2	
Разом		38	

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
РОЗДІЛ 1. Теорія та практика будови перспективи.			
1	Тема 1.1. Фронтальна та кутова перспектива. Самостійне заняття 1 (до практ. №1). Опрацювання теоретичних понять перспективи: точка зору, картина, лінія горизонту, головна точка. Виконання схем побудови фронтальної перспективи простих геометричних тіл.	4	
2	Самостійне заняття 2 (до практ. №2). Побудова фронтальної перспективи одного геометричного тіла з дотриманням пропорцій. Аналіз помилок перспективного скорочення.	4	
3	Самостійне заняття 3 (до практ. №3). Виконання композиції з двох–трьох предметів у фронтальній перспективі. Опрацювання глибини простору та масштабних співвідношень.	4	
4	Самостійне заняття 4 (до практ. №4). Вивчення принципів кутової перспективи (дві точки сходження). Побудова куба або паралелепіпеда у кутовій перспективі.	4	
5	Самостійне заняття 5 (до практ. №5). Перспективне зображення предметів інтер'єру (стілець, стіл, шафа) у кутовій перспективі за зразком або натурою.	4	
6	Самостійне заняття 6 (до практ. №6). Порівняльний аналіз фронтальної та кутової перспективи на власних роботах. Виправлення типових помилок.	4	
7	Самостійне заняття 7 (до практ. №7). Підготовка завершеної перспективної композиції для контрольної роботи. Самоперевірка за конструктивними ознаками.	4	
8	Тема 1.2. Метод архітекторів Самостійне заняття 8 (до практ. №8). Ознайомлення з методом архітекторів. Аналіз прикладів	4	

	перспективних побудов архітектурних об'єктів.		
9	Самостійне заняття 9 (до практ. №9). Побудова перспективи простого архітектурного об'єкта за заданим планом або фасадом.	4	
10	Самостійне заняття 10 (до практ. №10). Перспективне креслення інтер'єру з однією точкою сходження (коридор, кімната).	4	
11	Самостійне заняття 11 (до практ. №11). Побудова перспективи інтер'єрного простору з двома точками сходження. Аналіз глибини і пропорцій.	4	
12	Самостійне заняття 12 (до практ. №12). Перспективне зображення екстер'єру (фрагмент будівлі, малої архітектурної форми).	4	
13	Самостійне заняття 13 (до практ. №13). Опрацювання складних елементів архітектурної перспективи (сходи, ніші, прорізи).	4	
14	Тема 1.3. Креслення перспективи власного проєкту Самостійне заняття 14 (до практ. №14). Підбір теми власного проєкту. Збір візуального матеріалу, аналіз аналогів, ескізування.	4	
15	Самостійне заняття 15 (до практ. №15). Підготовка перспективної сітки для власного проєкту. Визначення точки зору та масштабу.	4	
16	Самостійне заняття 16 (до практ. №16). Побудова основних об'ємів об'єкта у перспективі. Перевірка конструктивної правильності.	3	
17	Самостійне заняття 17 (до практ. №17). Опрацювання деталей та елементів проєкту. Уточнення пропорцій і ритму.	3	
18	Самостійне заняття 18 (до практ. №18). Графічне завершення перспективного креслення. Підготовка роботи до подання.	3	
19	Самостійне заняття 19 (до практ. №19). Підготовка до захисту: аналіз виконаної роботи, формулювання пояснення проєктного рішення.	3	
Разом		72	

8. Рекомендовані джерела інформації

1. Антонович Є.А., Васишин Я.В., Шпільчак В.А. Креслення. Навч. Посібник / За ред. Є.А. Антоновича. – Львів: Світ, 2006. – 512 с.
2. Гордєєва Є.П., Лелик Я.Р. Перспектива. Відбиття в дзеркалах. Методичний посібник.– 2001.
3. Гордєєва Є.П., Лелик Я.Р. Перспектива. Методи побудови. - Луцьк, 2001.
4. Нарисна геометрія і перспектива [Текст] : конспект лекцій для студентів напряму підготовки 6.020207 «Дизайн» денної та заочної форм навчання/ уклад. В.Л. Величко. – Луцьк : Луцький НТУ, 2016. – 111 с.
5. Прасол С. І. Перспектива та тіні: навч. посіб. / С. І. Прасол, Р. В. Хиневич. Київ: КНУТД, 2020. 88 с.

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Програма здійснюється за наявності дидактичних та ілюстративних матеріалів, а також навчально-методичного матеріалу (посібників, доступу до електронних ресурсів) та апаратури (відеопроєктор, комп'ютер, ноутбук) для проведення практичних занять з достатньою кількістю ілюстрацій (презентацій), що вивчаються за програмою.